

Роботодавцям потрібна не кваліфікація, а компетентність як поєднання навичок кожного індивідууму, в якому поєднанні кваліфікація, здатність працювати в групі, ініціативність, уміння приймати рішення і нести відповідальність за них. Тому існує нагальна потреба ширшого використання досвіду застосування компетентнісного підходу у системі підготовки фахівців сфери торгівлі.

Кваліфікацію студент отримує, навчаючись у вищому закладі освіти. Тому важливим є питання ваги вищої освіти. Звісно, самооцінка і оцінка зі сторони рівня сформованих у студента компетентностей досить часто не збігаються. Причиною відмінностей у поглядах на дефіцит навичок може бути не завжди адекватна оцінка випускником, яких саме компетентностей і на якому рівні від них очікує роботодавець – а це, в свою чергу, може перешкоджати саморозвитку та вдосконаленню необхідних якостей.

З метою підготовки компетентного випускника доцільно залучати стейкхолдерів-партнерів освітніх програм до спільної розробки всіх складових комплексу науково-методичного забезпечення дисциплін професійного циклу. Враховуючи професійні компетентності та сучасні вимоги до фахівців сфери торгівлі при працевлаштуванні, змінювати завдання з виробничої практики, які спрямовані на оволодіння компетентностями товарознавця.

Під час занять викладачами професійних дисциплін організована активна діяльність студентів по формуванню дослідницьких компетентностей майбутніх фахівців. Науково-дослідна робота полягає в пошуковій діяльності, що виражається насамперед у самостійному творчому дослідженні. Формування наукового світогляду здійснюється шляхом залучення студентів коледжу до участі у предметних олімпіадах та науково-практичних конференціях.

Найкращим свідченням ефективності роботи закладу освіти є практична цінність і відповідність освітніх послуг потребам ринку праці.

Висока конкуренція змушує студентів бути більш активними, займатися самоосвітою, і в результаті робить їх більш підготовленими до роботи у сфері торгівлі.

Висновки. Професійна компетентність майбутнього фахівця передбачає розв'язання різного роду проблем, задач на основі наявного досвіду, знань і цінностей, а професійні компетентності передбачають здатність людини успішно діяти в процесі своєї професійної діяльності, що робить можливим бути професійно успішним будь-якого випускника закладу освіти. Впевнені, що лише спільними зусиллями закладу освіти та стейкхолдерів-партнерів можна мотивувати студентів на здобуття нових знань і вмінь, яких потребує сучасний ринок праці, посилити їх інтерес до майбутньої професії через проходження стажування (практики), скоригувати освітній процес відповідно до потреб та сучасних вимог роботодавців.

Романюк Анастасія Сергіївна

Чернівецький національний університет імені Ю.Федьковича

Науковий керівник: Вербівська Людмила Василівна, кандидат економічних наук, доцент

Чернівецький національний університет імені Ю.Федьковича

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ МІСЦЕ В СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Конкурентоспроможність підприємства визначає позицію підприємства в конкурентній боротьбі, його положення на ринку та забезпечується досягненням і розвитком конкурентних переваг, які формуються в процесі діяльності підприємства. Водночас, конкурентоспроможність є одним із вагомих показників оцінки стану підприємства як суб'єкта господарської діяльності, що визначає перспективи його подальшого розвитку, можливість досягнення стратегічних цілей та завдань. Конкурентоспроможність посідає важливе значення в стратегічному управлінні сучасного підприємства, адже є гарантією існування фірми на ринку в довгостроковій перспективі.

Питаннями забезпечення конкурентних переваг підприємствами в сучасних умовах господарювання та визначенням показників конкурентоспроможності підприємства присвячені праці багатьох вітчизняних та зарубіжних фахівців, зокрема Г. Азоева., О. Біляєва, І. Борисюка, І. Вінченка, О. Єлець, Є. Богдана, Ф. Котлера, Б. Карлофа, А. Левицької, М. Портера, Р. Фатхутдінова, З. Шершньової та ін.

Незважаючи на значні теоретичні та практичні здобутки з питань забезпечення конкурентоспроможності підприємств, багато аспектів цієї проблеми потребують подальшого дослідження. Це стосується уточнення суті та змісту поняття «конкурентоспроможності підприємства» (табл. 1). Важливим питанням постає узагальнення та подання комплексного визначення конкурентоспроможності підприємства як сукупності характеристик підприємства, здобутих у результаті практичної діяльності, що є значно кращими у порівнянні з іншими підприємствами та приносять підприємству найвигідніші умови діяльності у боротьбі за покупця, за ринок, за товар тощо.

Таблиця 1

Трактування поняття «конкурентоспроможності підприємства»*

№	Автор	Визначення
1	І.О. Борисюк	«Здатність підприємства випускати та реалізовувати конкурентоспроможну продукцію»
2	І.І. Вінченко	«Можливість його ефективної господарської діяльності та її практичної реалізації в умовах конкурентного ринку»
3	А.О. Левицька	«Здатність підприємства до реалізації конкурентних переваг, які дають йому змогу ефективно розвиватися порівняно з іншими підприємствами на внутрішньому та зовнішньому ринках»
4	О. Єлець, Є. Богдан	«Складне багатоаспектне поняття, яке означає суперництво, боротьбу за досягнення найкращих результатів, отримання конкурентних переваг шляхом ефективного використання всіх наявних ресурсів, виготовлення та реалізації конкурентоспроможної продукції та отримання прибутку від ведення ефективної господарської діяльності»

* Складено автором на основі джерел: [1, 2, 4, 5]

Здійснений аналіз підходів різних науковців до визначення сутності поняття «конкурентоспроможності підприємства» дає змогу сформулювати більш повне визначення: конкурентоспроможність – узагальнюючий оцінюючий показник рівня ефективності використання ресурсів, на основі якого визначається спроможність підприємства конкурувати на внутрішньому та зовнішньому ринку у довгостроковій перспективі.

З огляду на часовий період досягнення цілей підприємства, управління конкурентоспроможністю доцільно розглядати в контексті оперативного, тактичного та стратегічного рівнів (рис. 1):

Рис. 1. Рівні забезпечення конкурентоспроможності підприємства [3]

В умовах посилення динамізму та невизначеності зовнішнього середовища ефективним є стратегічне управління. Стратегічне управління – багатоплановий, формально-поведінковий управлінський процес, за допомогою якого формулюються та виконуються ефективні стратегії, які сприяють збалансуванню потенціалу підприємства з можливостями зовнішнього середовища. Управління конкурентоспроможністю охоплює підприємство на усіх його рівнях і виступає напрямом управління підприємства, який спрямований на формування, розвиток, утримання конкурентних переваг та забезпечення життєдіяльності сучасного підприємства у сфері економічної діяльності як в даний час, так і в майбутньому.

Таким чином, підприємству необхідно постійно відслідковувати і реагувати на всі зміни, що відбуваються в його конкурентному середовищі з метою збереження своїх позицій на ринку і забезпечення конкурентних переваг. При цьому ефективним постає стратегічне управління, що є базою для підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Список використаних джерел

1. Борисюк І. О. Основні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства / І. О. Борисюк, А. В. Єрьоменко // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. – 2012. – № 33 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://jml.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/view/409>.
2. Вініченко І. І. Конкурентоспроможність аграрних підприємств : стан і перспективи / І. І. Вініченко // Агросвіт. – 2013. – № 21. – С. 10-13.
3. Діденко Є. О. Модель управління конкурентоспроможністю підприємства / Є. О. Діденко, П. І. Журавівський // Ефективна економіка, 2017. – № 5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://er.knutd.com.ua>
4. Єлень О. П., Богдан Є. В. Сутність конкуренції та конкурентоспроможності підприємства. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_7_082.pdf
5. Левицька А. О. Дослідження еволюції визначення та трактування конкурентоспроможності підприємства / А. О. Левицька // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – № 3. – Т.3. – С. 200-204.

Яворський Владислав Миколайович

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ЦЕНТРІВ ТА ОФШОРНИХ ЗОН В КРАЇНАХ, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ, В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Фінансові центри виникають у країнах, де існує стає економічне становище, розвинута кредитна система, помірний рівень оподаткування, пільгове валютне законодавство, зручне географічне розташування та стабільний політичний режим. Переваги, які мають офшорні юрисдикції, порівняно з іншими країнами це: захист інвестицій власників капіталів та збереження анонімності, відсутність податку на прибуток або наявність значно меншої ставки податку ніж в інших країнах, відсутність потреби у поданні фінансових та бухгалтерських звітів.

Спостерігаються зміни у тенденціях розвитку фінансових центрів, що може призвести до появи нових типів класифікацій та зміни вже існуючих фінансових центрів. Лідуючі позиції серед фінансових центрів протягом декількох періодів залишаються незмінними – лідерами залишаються Лондон та Нью-Йорк. З сучасними засобами комунікаційних та інформаційних технологій, офшорним центрам для активного розвитку не обов'язково бути територіально прив'язаними до фінансових центрів.

Фактори, які безпосередньо впливають на розвиток фінансових центрів це: бізнес середовище, розвиток інфраструктури фінансового ринку, закон та регулювання фінансової діяльності, людській потенціал, розвиток комунікаційних мереж.

Нині спостерігається тенденція до зниження позицій фінансових центрів, які розташовані у розвинених країнах та зростання позицій та впливу фінансових центрів, які базуються у країнах, що розвиваються, здебільшого у країнах Східної Азії та Арабського півострову. Фінансові центри Китаю мають великі перспективи до покращення своїх позицій на світовій фінансовій арені – 4 з 15 найбільш динамічно зростаючих фінансових центрів світу знаходяться саме в Китаї. Розвиток Сінгапуру та Гонконгу, як фінансових центрів, відбувається швидше, ніж розвиток Лондону та Нью-Йорку, які на сьогоднішній день є провідними гравцями на міжнародному фінансовому ринку, та, якщо дана тенденція залишиться незмінною, то у майбутньому Сінгапур та Гонконг можуть зайняти місця Лондону та Нью-Йорку.